

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr.384 din 21.10.2022)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii privind actele normative nr.100/2017 și expune următoarele.

I. Evaluarea generală a proiectului de lege:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, Lilian CARP, fapt ce corespunde art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative, prezentul proiect a fost elaborat având drept scop reorganizarea Serviciului de Protecție și Pază de Stat într-o instituție modernă, precum și armonizarea cadrului juridic și instituțional, a principiilor de activitate, inclusiv a modului de organizare și funcționare în conformitate cu exigențele timpului.

De asemenea, prin proiectul de lege nominalizat, se propune modificarea unor acte normative după cum urmează:

- Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în scopul extinderii competențelor Serviciului de Protecție și Pază de Stat în domeniul protecției demnitarilor de stat și asigurarea pazei sediilor de lucru și a reședințelor acestora.

- Legea nr.1111/1997 privind asigurarea activității Președintelui Republicii Moldova și Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, modificarea este necesară întru eficientizarea utilizării banilor publici, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare prin excluderea sarcinii de asigurare a securității a persoanelor beneficiare de protecție de stat cum ar fi: ex-

Președinți ai Republicii Moldova, ex-Președinți de Parlament și ex-Prim-miniștri.

- Legea nr.143/2012 privind controlul spațiului aerian, prin includerea competențelor Serviciului de Protecție și Pază de Stat de a aviza, în mod obligatoriu, utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova pentru aeronavele civile moldovenești și străine care execută zboruri de aerofotografiere și filmare la sediile de lucru, reședințele, precum și la locațiile unde se desfășoară misiuni de protecție.

- Legea nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), prin completarea listei persoanelor care se supun testării în momentul angajării sau pe perioada activității desfășurate în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

3. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului;

- în corespundere cu art. 32 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect;

- potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017 expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor, inclusiv pentru obiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament.

5. De asemenea, art.58 din Regulamentul Parlamentului prevede că, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați, se remit Guvernului spre avizare și altor părți interesate.

6. Conform notei informative implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat, însă, cu referire la obiectul de reglementare al modificării normei din proiect a art.6 din Legea nr.143/2008, Legea nr.1111/1997 și Legea nr. 39/1994, semnalăm că, prin conținutul său, acesta este necesară întru eficientizarea utilizării banilor publici, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare. Prin urmare, nota informativă la proiectul de lege menționat, trebuie să conțină

argumente referitor la fundamentarea economico-financiară, astfel fiind respectate cerințele impuse la art.30 lit.e) din Legea nr.100/2017. De asemenea, faptul dat obligă la respectarea **art.131 alin.(4) din Constituție** care prevede că, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau **reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern.**

II. Observații de fond:

1. La Art.I din proiect:

1.1. La pct.7, ce modifică art.6 alin.(3) cu prevederea precum că „Președintele RM **poate** dispune acordarea protecției și altor demnitari sau persoane...”, constatăm că acesta oferă posibilitatea aplicării normei în mod discreționar, care identifică riscul ca responsabilul de aplicarea normei să decidă, reieșind din propriile interese căror persoane să dispună acordarea protecției de stat. Prin urmare, sugerăm autorului proiectului să excludă cuvântul „poate” din alineatul respectiv. Astfel, prevederea va căpăta un caracter obligatoriu și se va aplica uniform, fără a lăsa loc de interpretări ambigui și discreționare. Cu titlu de informare, menționăm în acest sens Hotărârea Curții Constituționale nr.22/2019, prin care Curtea, întru asigurarea certitudinii juridice, a declarat neconstituțional cuvântul „poate” din articolul 61 alin. (1) din Codul de executare. De asemenea, cu referire la conținutul alineatului, atenționăm că nu este necesară expunerea în redacție nouă a întregului alineat prin introducerea doar a unor cuvinte cum ar fi: (soț/soție, copii)”, aceasta poate fi dispusă doar prin completarea alineatului cu prevederile respective. Observația dată este valabilă în egală măsură și cu referire la pct.8 (art.6 alin.(5)) și excluderea cuvântului „poate” din cuprinsul frazei a 2-a alineatului. La fel, după cuvintele „membrilor lor de familie” se va introduce textul „(soț, soție, copii)” urmând logica modificărilor introduse prin prezentul proiect de lege.

1.2. La pct.9, art.6 alin.(6), în partea ce ține de posibilitatea de a refuza protecția/paza acordată de către primele persoane în stat: Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului și Prim-ministrul, în lipsa oricăror argumente expuse în Nota informativă, considerăm prezenta propunere a fi nejustificată.

De asemenea, cu referire la perioada de până la 30 de zile calendaristice, nu este clar cum va fi aplicabilă aceasta, în intervalul unui an calendaristic sau pe întreg mandatul demnitarului?

Considerăm protecția și pază de stat a persoanelor oficiale ca parte integrantă a statutului funcției și nu poate depinde de voința deținătorului funcției. Or, aceste elemente se încadrează în multitudinea de măsuri necesare executării eficiente a mandatului (asigurarea cu transport, pașaport

diplomatic, acordarea unui regim special de securitate instituțiilor respective, protecția specială a titularilor funcției, imunitate etc.).

În aceste condiții, refuzul de protecție și pază de stat din partea titularului funcției, contravine statutului funcției care are un suport constituțional.

Generalizând cele menționate, pentru a exclude echivocul în interpretare și eventualul conflict de norme, propunem excluderea alin.(6) al art.(6) din proiect.

1.4. La pct.13, art.9 alin.(1) și pct.14, art.10 lit.b) , pentru un spor de precizie normativă urmează a fi prevăzută denumirea regulamentului. Prezenta observație este aplicabilă în egală măsură și pentru pct.14 din proiect.

1.5. La pct.29, art.21, cu referire la textul *„trecerea temporară într-o altă funcție din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat se dispune prin ordinul directorului **pentru o perioadă de cel mult un an.** Perioada trecerii temporare într-o altă funcție din cadrul Serviciului poate fi prelungită cu încă cel mult un an, numai cu acordul ofițerului de protecție”*, relevăm că Codul muncii reglementează expres cazurile de transfer a salariatului la o altă muncă. Astfel, norma art.74 alin.(2¹) din Codul muncii, stabilește că *„cu acordul scris al părților, în baza ordinului emis de către angajator, salariatul poate fi transferat temporar la o altă muncă din cadrul aceleiași unități, pe o perioadă de **până la o lună**, cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la un an.”*

Prin urmare, se relevă că potrivit Codului muncii salariatul poate fi transferat temporar pe o perioadă de până la o lună, cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la un an, în timp ce, în contradictoriu, în proiect se stabilește că transferul inițial poate fi dispus pentru o perioadă de un an.

De asemenea, în Codul muncii pentru procedura de modificare a muncii se stabilește noțiunea de „transfer temporar”, în timp ce în proiect se operează cu termenul „trecere temporară”. Pericolul utilizării termenilor diferiți pentru determinarea aceleiași proces generează utilizarea neuniformă a termenilor și poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului.

Întrucât, Codul muncii reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă, se constată necesitatea de racordare a prevederilor proiectului la prevederile Codului muncii, astfel evitând crearea conflictelor normative în domeniul raporturilor de muncă.

În acest sens, atenționăm asupra nerespectării prevederilor art.3 din Legea nr.100/2007. În special, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

1.6. La pct.30, art.23 alin.(3), cu referire la completarea articolului cu cuvintele „*de cercetare, de inovare*”, atenționăm că potrivit art.25 alin.(2) lit.c) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, reglementează că „*Funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract cu caracter civil..., cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat, de reprezentare a statului în societățile economice și de reprezentare în calitate de membru care nu activează permanent în cadrul organelor colegiale ale autorităților publice autonome.*” Prin urmare, sugerăm autorului să revadă redacția completării articolului cu cuvintele „*de cercetare, de inovare*”, deoarece aceste nu sunt prevăzute în cadrul normativ ce reglementează statutul funcționarului public, fapt ce ar determina crearea unor ambiguități și aplicarea neuniformă a legislației. (A se vedea art.3 alin.(4) din Legea nr.100/2017).

2. La Art.II, pct.2, în scop de rigoare normativă, în contextul abrogării garanției privind asigurarea securității în cazul expirării mandatului Președintelui Republicii Moldova, atenționăm că urmează a se exclude și din denumirea articolului cuvintele „asigurarea securității”.

3. De asemenea, propunem modificarea Anexei la Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în contextul modificărilor proiectului de lege care prevede numirea a 2 directori adjuncți ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

III. Observații de ordin tehnico - juridice:

1. Proiectul de lege necesită a fi conformat rigorilor stabilite în Legea nr.100/2017 precum și în Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr.3/2022.

Astfel, **La Art.I. și Art.IV.** din proiect, în vederea respectării practicii tehnicii legislative, urmează a se revedea structura numerică a articolelor, astfel încât divizarea punctelor să se refere doar la articol nu și la alineate.

2. La Art.III, în partea dispozitivă a articolului, în scop de rigoare redacțională cu referire la sursa publicării, urmează ca textul „(republicată

în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176) să fie substituit cu textul „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59-61, art.201).

3. La Art.VI din proiect, atenționăm că potrivit art. 56 alin.(1) și (3) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării lui ține de prerogativa Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

*Ex. T. Rotaru
Tel: 820-583*